Lietas Nr. A420244215
Lietas arhīva Nr. A42-00351-16/23

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2016.gada 29.februārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Rudīte Migla,

piedaloties pieteicējas /pers. A/ pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei Baibai Didrihsonei un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pārstāvei Aijai Mežalei un Dacei Ivānei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. A/ tiktu pārrēķināts piešķirtais slimības pabalsts par laika periodu no 2014.gada 12.decembra līdz 2015.gada 23.februārim un bezdarbnieka pabalsts par laika periodu no 2015.gada 27.janvāra līdz 26.oktobrim.

Aprakstošā daļa

[1] 2015.gada 12.janvārī pieteicēja /pers. A/ iesniedza Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk arī – Aģentūra vai atbildētāja) Rīgas pilsētas Latgales nodaļā iesniegumu slimības pabalsta piešķiršanai par darba nespējas periodu no 2014.gada 12.decembra līdz 2015.gada 11.janvārim.

Aģentūras Rīgas pilsētas Latgales nodaļa 2015.gada 19.janvārī pieņēma lēmumu Nr.15/133254 „Par slimības pabalsta piešķiršanu", ar kuru nolemts pieteicējai piešķirt slimības pabalstu 1807,39 *euro* apmērā saskaņā ar likumu „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu".

2015.gada 5.februārī pieteicēja iesniedza Aģentūras Rīgas pilsētas Latgales nodaļā darbnespējas lapu B par darba nespējas perioda turpinājumu no 2015.gada 12.janvāra līdz 3.februārim, un Aģentūras Rīgas pilsētas Latgales nodaļa 2015.gada 9.februārī pieņēma lēmumu Nr.15/319750 „Par slimības pabalsta piešķiršanu", ar kuru nolēma piešķirt pieteicējai slimības pabalstu 1848,09 *euro* apmērā.

2015.gada 9.martā Aģentūras Rīgas pilsētas Latgales nodaļa, saņemot pieteicējas darbnespējas lapu B par darba nespējas perioda turpinājumu no 2015.gada 4.februāra līdz 23.februārim, pieņēma lēmumu Nr.15/959771 „Par slimības pabalsta piešķiršanu", ar kuru nolēma piešķirt pieteicējai slimības pabalstu 1608,07 *euro* apmērā.

[2] Nepiekrītot minētajos lēmumos aprēķinātajai dienas vidējai apdrošināšanas iemaksu algai 129,5252 *euro* apmērā, pieteicēja tos apstrīdēja Aģentūras direktorei. Pieteicējas ieskatā dienas vidējai apdrošināšanas iemaksu algai jābūt 148,181 *euro* apmērā.

Ar Aģentūras direktores 2015.gada 8.aprīļa lēmumu Nr.09-7/2497 nolemts atstāt negrozītus Aģentūras Rīgas pilsētas Latgales nodaļas 2015.gada 19.janvāra, 9.februāra un 9.marta lēmumus Nr.15/133254, Nr.15/319750 un Nr.15/595771.

[3] Pieteicēja 2015.gada 27.janvārī Nodarbinātības valsts aģentūrā ieguva bezdarbnieka statusu un turpat iesniedza Aģentūrai adresētu iesniegumu bezdarbnieka pabalsta piešķiršanai.

Aģentūras Rīgas pilsētas Latgales nodaļa, pamatojoties uz tās rīcībā esošo Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju par pieteicējai reģistrētajām iemaksām bezdarba gadījumam, kā arī Nodarbinātības valsts aģentūras informāciju par pieteicējai piešķirto bezdarbnieka statusu, 2015.gada 10.februārī pieņēma lēmumu Nr.15/338856 „Par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu", ar kuru nolēma pieteicējai piešķirt bezdarbnieka pabalstu no 2015.gada 27.janvāra līdz 26.oktobrim 77,6125 *euro* apmērā par vienu kalendāra dienu.

Nepiekrītot Aģentūras Rīgas pilsētas Latgales nodaļas 2015.gada 10.februāra lēmumam Nr.15/338856 „Par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu", pieteicēja to apstrīdēja Aģentūrā.

Aģentūras direktore 2015.gada 8.aprīlī pieņēma lēmumu Nr.09-7/2501, ar kuru atstāja negrozītu Aģentūras Rīgas pilsētas Latgales nodaļas 2015.gada 10.februāra lēmumu Nr.15/338856 „Par bezdarbnieka pabalsta piešķiršanu".

[4] 2015.gada 19.maijā tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējai tiktu pārrēķināts piešķirtais slimības pabalsts par laika periodu no 2014.gada 12.decembra līdz 2015.gada 23.februārim un bezdarbnieka pabalsts par laika periodu no 2015.gada 27.janvāra līdz 26.oktobrim.

Pieteikums un tā papildinājums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[4.1] Aģentūra, veicot aprēķinus, ir pieļāvusi kļūdas. Pieteicējas kalendārās dienas vidējā apdrošināšanas iemaksas alga, kas bija jāņem vērā, aprēķinot slimības pabalstu, no 2013.gada oktobra līdz 2014.gada septembrim kopā veido 53 608,13 *euro*, kas jādala ar dienu skaitu, kas ir 365 dienas, un sanāk, ka pieteicējas dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga ir 146,87 *euro*. Minēto apstiprina arī Aģentūras Rīgas pilsētas Latgales nodaļas 2015.gada 27.marta lēmuma Nr.15/759305 pielikumā norādītais.

Savukārt kalendārās dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga, kas bija jāņem vērā, aprēķinot bezdarbnieku pabaltu, no 2013.gada novembra līdz 2014.gada oktobrim kopā veido 53 504,74 *euro*, kas jādala ar dienu skaitu, kas ir 365 dienas, un sanāk, ka pieteicējas dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga ir 146,59 *euro*.

[4.2] Aģentūras lēmumos tiek norādīts, ka vidējā iemaksu alga pieteicējai piešķirtajam pabalstam aprēķināta, saskaitot 2013.gada attiecīgo mēnešu algu pilnā apmērā un 2014.gada attiecīgo iemaksu algu, ierobežojot to ar 127,1232 *euro* dienā, un iegūto kopējo iemaksu algu dalot ar 12 kalendāro mēnešu perioda kalendāro dienu skaitu – 365, proti, 12 572,04 + 34 704,66 (127,1233 x 273) : 365 = 129,5252. Pieteicējas ieskatā iepriekš minētais

aprēķins ir nepamatots, jo, aprēķinot kalendārās dienas vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, Aģentūra aprēķinā nav iekļāvusi pieteicējas apdrošināšanas iemaksu algu par 2013.gada novembri 4259,21 *euro* apmērā un 2014.gada februāri 4490,00 *euro* apmērā, attiecīgi 12 mēnešu perioda apdrošināšanas iemaksu algas summa ir norādīta mazākā apmērā, kā rezultātā ir veikts nepamatots aprēķins.

[4.3] Pamatojoties uz Ministru kabineta 2013.gada 17.decembra noteikumos Nr.1478 „Noteikumi par sociālās apdrošināšanas obligāto un brīvprātīgo iemaksu objekta minimālo un maksimālo apmēru" (turpmāk arī – Noteikumi Nr.1478) noteikto, ka 2014.gada obligāto iemaksu objekta maksimālais apmērs ir 46 400,00 *euro* gadā, pieteicējas 2014.gada iemaksu alga tika ierobežota 127,1232 *euro* apmērā dienā. Šāda rīcība ir nepamatota, jo pieteicējas ienākumi 2014.gadā nepārsniedza Noteikumos Nr.1478 noteikto maksimālo iemaksas objekta apmēru, proti, pieteicējas ienākumi 2014.gadā atbilstošajā periodā bija 41 036,09 *euro* (slimības pabalsta aprēķinam) un 44 976,91 *euro* (bezdarbnieka pabalsta aprēķinam), tādēļ konkrētajā gadījumā šis ierobežojums nav piemērojams.

[4.4] Aģentūra, aprēķinot pieteicējas bezdarbnieka pabalstu, ir pieļāvusi tāda paša rakstura kļūdas, kā aprēķinot slimības pabalsta apmēru, proti, Aģentūra ir nepareizi aprēķinājusi pieteicējas dienas vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, kā rezultātā pieteicējai gan bezdarbnieka pabalsts, gan slimības pabalsts izmaksāts mazākā apmērā, nekā bija tiesības saņemt.

[5] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā Aģentūra norāda, ka pieteikums ir noraidāms uz Aģentūras direktores 2015.gada 8.aprīļa lēmumā Nr.09-7/2497 un Nr.09?7/2504 norādīto argumentu pamata.

[6] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve pieteikumu uzturēja, Aģentūras pārstāve pieteikumu neatzina.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, uzklausījusi procesa dalībniekus un izvērtējusi lietas apstākļus, secina, ka pieteikums ir daļēji apmierināms.

[8] Likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 3.panta pirmajā daļā noteikts, ka sociālā apdrošināšana ir pasākumu kopums, ko organizē valsts, lai apdrošinātu personas vai tās apgādībā esošo personu risku zaudēt darba ienākumu sakarā ar sociāli apdrošinātās personas slimību, invaliditāti, maternitāti, bezdarbu, vecumu, nelaimes gadījumu darbā vai saslimšanu ar arodslimību, bērna kopšanu, kā arī papildu izdevumiem sakarā ar sociāli apdrošinātās personas vai tās apgādībā esošās personas nāvi. Sociālā apdrošināšana ir valsts sociālās drošības sistēmas sastāvdaļa.

Likums „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" paredz, ka maternitātes, slimības, vecāku apdrošināšanas veida apdrošināšanas gadījums ir sociālā riska gadījums, kas saistīts ar sociāli apdrošinātās personas darbspēju zudumu vai bērna kopšanu, ja tā rezultātā šī persona zaudē ienākumus (likuma 1.panta 1.punkts).

Atbilstoši šā likuma 11.panta 1.punktam slimības pabalstu piešķir, ja persona neierodas darbā un tādējādi zaudē algotā darbā gūstamos ienākumus tāpēc, ka sakarā ar slimību zaudējusi darbspējas. Savukārt 17.pants noteic, ka slimības pabalstu piešķir 80 procentu apmērā no pabalsta saņēmēja vidējās apdrošināšanas iemaksu algas.

Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 5.panta pirmo daļu tiesības uz bezdarbnieka pabalstu ir bezdarbniekam, kuram apdrošināšanas stāžs ir ne mazāks par vienu gadu, ja par viņu Latvijas Republikā ir veiktas vai bija jāveic obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas bezdarba gadījumam (turpmāk – iemaksas bezdarba gadījumam) ne mazāk kā deviņus mēnešus pēdējo 12 mēnešu periodā pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas.

Sociālās apdrošināšanas būtība ir apdrošināt personas risku zaudēt darba ienākumus sakarā ar sociālā riska (apdrošināšanas gadījuma) iestāšanos. Tas nozīmē, ka sociālās apdrošināšanas sistēmas ietvaros personai tiek izmaksāts sociālās apdrošināšanas pabalsts, kas sedz daļu no personas gūtajiem ienākumiem, kādi tai bija sociālā riska iestāšanās brīdī un kurus tā nespēj iegūt sociālā riska iestāšanās dēļ (*sk. Augstākās tiesas 2010.gada 10.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-246/2010 9.punktu*). Tātad sociālās apdrošināšanas mērķis ir novērst vai mazināt apdrošinātās personas ienākumu zaudējumu, kas rodas likumā paredzētā sociālā riska iestāšanās gadījumā, piemēram, ja persona darba nespējas, grūtniecības un bērna kopšanas dēļ nevar strādāt un tādēļ saņemt līdzšinējo darba samaksu.

Satversmes tiesa atzinusi, ka Satversmes normas pamatā negarantē personām tiesības uz konkrētu sociālā nodrošinājuma apmēru (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2009.gada 21.decembra sprieduma lietā Nr.2009-43-01 24.punktu*). Savukārt Augstākā tiesa, atsaucoties uz Satversmes tiesas atziņām, norādījusi, ka likumā noteikto sociālo iemaksu izdarīšana nodrošina personai sociāli apdrošinātās personas statusu šajā jomā, taču nedod tiesības paļauties uz konkrēta lieluma atlīdzību vai konkrētiem atlīdzības izmaksas nosacījumiem. Tā kā uz sociālās apdrošināšanas maksājumiem ir attiecināms gan solidaritātes princips (paaudzes ietvaros), gan individuālās pieejas princips (iemaksu apmērs), sociālās apdrošināšanas izmaksu apmērs ir atkarīgs no personas veikto sociālo iemaksu apmēra, taču pabalsts netiek izmaksāts tieši no personas veiktajām iemaksām (*sk. Augstākās tiesas 2013.gada 4.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-234/2013 12. un 13.punktu, 2014.gada 30.maija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-460/2014 7.punktu*).

[9] Likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" 31.panta pirmā daļa noteic, ka vidējo apdrošināšanas iemaksu algu valsts sociālās apdrošināšanas pabalsta aprēķināšanai nosaka no apdrošinātās personas apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāro mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāros mēnešus pirms mēneša, kurā iestājies apdrošināšanas gadījums, izņemot šā likuma 32.pantā noteiktos gadījumus.

Savukārt minētā likuma 31.panta ceturtā daļa noteic, ka kalendārās dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga pabalstu aprēķināšanai nedrīkst pārsniegt 1/365 no valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta gada maksimālā apmēra, kas bija spēkā apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienā.

Saskaņā ar likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" pārejas noteikumu 8.punktu 31.panta ceturtajā daļā paredzētais kalendāra dienas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas ierobežojums un šā likuma pārejas noteikumu 5.punkta 4.apakšpunktā paredzētais mēneša vidējās apdrošināšanas iemaksu algas ierobežojums, kas noteikts saistībā ar valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta gada maksimālo apmēru, netiek piemērots apdrošināšanas iemaksu algai, kas gūta laikā no 2009.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim.

Aģentūra atsaucas Noteikumiem Nr.1478, ka iemaksu algai, kas gūta pēc 2014.gada 1.janvāra, jāpiemēro 2014.gadā noteiktais obligāto iemaksu objekta maksimālais apmērs 46 400 *euro* gadā.

Tiesas ieskatā Aģentūra pamatoti piemērojusi obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru, kas noteikts 2014.gadā. Likuma „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" 31.panta ceturtā daļa skaidri noteic, ka kalendārās dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga pabalstu aprēķināšanai nedrīkst pārsniegt 1/365 no valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta gada maksimālā apmēra, kas bija spēkā apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienā.

Apdrošināšanas gadījums saskaņā ar minētā likuma 1.panta 1.punktu ir sociālā riska gadījums, kas saistīts ar sociāli apdrošinātās personas

darbspēju zudumu vai bērna kopšanu, ja tā rezultātā šī persona zaudē ienākumus vai ja tā gūst ienākumus, bet pieprasa vecāku pabalstu, kā arī gadījums, kad personai rodas izdevumi sakarā ar ģimenes locekļa nāvi vai sociāli apdrošinātās personas nāvi, turklāt saskaņā ar šā likuma normām minētie gadījumi ir atzīti par tādiem, kas rada tiesības uz valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu.

Kā izriet no lietas materiāliem, apdrošināšanas gadījums – darbnespēja – pieteicējai iestājies 2014.gadā, ko apliecina darbnespējas lapa B un pieteicējas iesniegumā Aģentūrai norādītais, ka darbnespējas pirmā diena ir 2014.gada 2.decembris *(lietas 42., 43.lapa)*.

Iemaksu objekta apmērs 2014.gadā pieteicējai ir 47 600 *euro (lietas 63.lapa)*, kas pārsniedz Noteikumos Nr.1478 noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru 46 400 *euro* gadā. Līdz ar to Aģentūra pamatoti 2014.gada dienas vidējai iemaksu algai piemēroja ierobežojumu 127,1232 (46 400 : 365) *euro* dienā, bet 2013.gada attiecīgo mēnešu iemaksu algu ņēma vērā pilnā apmērā. Tādējādi slimības pabalsta dienas vidējā iemaksu alga 129,5252 *euro* apmērā ir aprēķināta tiesiski, iegūto kopējo iemaksu algu dalot ar 12 kalendāro mēnešu perioda kalendāro dienu skaitu – 365:

12 572,04 (2013.gada oktobris 4044,21, novembris 4259,21, decembris 4268,62) + 34 704,66 (127,1233 x 273) : 365=129,5252.

[10] Likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 8.panta pirmā daļa noteic, ka vidējo apdrošināšanas iemaksu algu bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina no apdrošinātās personas apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāra mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāra mēnešus pirms mēneša, kurā persona ieguvusi bezdarbnieka statusu.

Lietā nav strīda, ka pieteicēja bezdarbnieka statusu ieguva 2015.gada 27.janvārī *(lietas 54.lapa)*. Tātad 2014.gada novembris un decembris periodā netiek skaitīti, un 12 kalendāra mēnešu periods ir nosakāms no 2013.gada 1.novembra līdz 2014.gada 31.oktobrim.

Periodā no 2013.gada 1.novembra līdz 2014.gada 31.oktobrim pieteicējas apdrošināšanas iemaksu algu veido: 2013.gada novembrī 4259,21 *euro* (30 dienas), 2013.gada decembrī 4268,62 *euro* (31 diena), 2014.gada janvārī 4297,62 *euro* (31 diena), februārī 4490,00 *euro* (28 dienas), martā 4474,45 *euro* (31 diena), aprīlī 5531,45 *euro* (30 dienas), maijā 4495,83 *euro* (31 diena), jūnijā 4490,00 *euro* (30 dienas), jūlijā 4592,20 *euro* (31 diena), augustā 4551,60 *euro* (31 diena), septembrī 4112,94 *euro* (30 dienas) un oktobrī 4522,18 *euro* (31 diena) *(lietas 53.lapa)*. Iemaksu algai konstatējami atšķirīgi lielumi.

Aģentūra piemērojusi Noteikumos Nr.1478 noteikto 2014.gada obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru 46 400 *euro*, jo 2014.gadā veiktas iemaksas. Aģentūra atsaucas uz Ministru kabineta 2008.gada 21.oktobra noteikumu Nr.866 „Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība" 3.punktu, ka personai, kurai valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekts ir sasniedzis attiecīgajam kalendāra gadam noteikto maksimālo apmēru, aprēķinot kalendāra dienas vidējo apdrošināšanas iemaksu algu, piemēro iemaksu algas izlīdzināšanu par attiecīgā pārskata gada kalendāra mēnešiem, kuros persona bijusi sociāli apdrošināta bezdarba gadījumam, reizinot aprēķinā iekļaujamā attiecīgā kalendāra gada 1/365 daļu no valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu gada maksimālā apmēra ar aprēķinā vidējās apdrošināšanas iemaksu algas noteikšanai iekļautā kalendāra mēneša dienu skaitu, kurās persona ir bijusi pakļauta bezdarba apdrošināšanai.

Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 8.panta piekto daļu kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga bezdarbnieka pabalsta aprēķināšanai nedrīkst pārsniegt 1/365 daļu no valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta gada maksimālā apmēra, kāds bija spēkā pabalsta pieprasīšanas dienā.

Pieteicēja bezdarbnieka pabalstu pieprasījusi 2015.gada janvārī *(lietas 55.lapa)*. Līdz ar to jāpiemēro ierobežojums, kāds noteikts valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta maksimālajam apmēram 2015.gadā.

Arī Augstākā tiesa ir atzinusi, ka likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 8.panta piektā daļa nepārprotami tiešā tekstā noteikusi, ka iemaksu algas ierobežojuma noteikšanai vērā ņemams iemaksu objekta tā gada maksimālais apmērs, kāds bija spēkā pabalsta pieprasīšanas dienā. Administratīvā procesa likuma 15.panta sestā daļa noteic: ja konstatē pretrunu starp dažāda juridiskā spēka tiesību normām, piemēro to tiesību normu, kurai ir augstāks juridiskais spēks *(sk. 2010.gada 4.novembra sprieduma lietā Nr.488/2010 8.punktu)*.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.1478 5.punktu 2015.gadā iemaksu objekta maksimālais apmērs ir 48 600 *euro*. Tā kā pieteicējas iemaksu objekta apmērs 2014.gadā ir 47 600 *euro (lietas 63.lapa)*, tas nepārsniedz 2015.gada iemaksu objekta maksimālo apmēru 48 600 *euro.*

Ņemot vērā minēto, Aģentūra pieteicējas ienākumiem nepamatoti piemēroja iemaksu objekta 2014.gada maksimālā apmēra ierobežojumu. Līdz ar to Aģentūrai ir uzliekams pienākums izdot pieteicējai labvēlīgāku administratīvo aktu, pārrēķinot bezdarbnieka pabalsta vidējo iemaksu algas lielumu, nepiemērojot obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru.

[11] Attiecībā uz pieteicējas iebildēm pret piemēroto izlīdzināšanas metodi tiesa norāda, ka Ministru kabineta 2008.gada 21.oktobra noteikumu Nr.866 „Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai un bezdarbnieka pabalsta un apbedīšanas pabalsta piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība" 2.punkta 2.3.apakšpunktā noteikts, ka vidējo apdrošināšanas iemaksu algu bezdarbnieka pabalsta apmēra noteikšanai aprēķina no apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāra mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāra mēnešus pirms tā mēneša, kurā persona ieguvusi bezdarbnieka statusu (likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 5.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktajā gadījumā) un kuras apdrošināšanas iemaksu algai, kas gūta likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktajā 12 kalendāra mēnešu periodā, attiecīgajos kalendāra mēnešos ir atšķirīgi apmēri. Aprēķinam izmanto šādu formulu: Vd = (((A1+A2+...+A10) / 10) x 12) / Dd, kur Vd – kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga; A1, A2...A10 – apdrošināšanas iemaksu algas summa, kas gūta likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktā 12 kalendāra mēnešu perioda attiecīgajā mēnesī, neieskaitot minētajā periodā tos divus mēnešus, kuros personai bijusi viszemākā un visaugstākā apdrošināšanas iemaksu alga, sākot no 12 kalendāra mēnešu perioda sākuma, kā arī neieskaitot šā perioda apdrošināšanas iemaksu algas summā apdrošināšanas iemaksu algu, kas gūta bērna kopšanas atvaļinājuma laikā, grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma laikā vai laikā, kad persona ir bijusi atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu; Dd – likuma „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" 8.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktā perioda kalendāra dienu skaits, neieskaitot tajā kalendāra dienas, kurās persona saskaņā ar likumu „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" nav bijusi pakļauta apdrošināšanai bezdarba gadījumam, ir bijusi bērna kopšanas atvaļinājumā, grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā vai atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas, kas piešķirts sakarā ar nepieciešamību kopt bērnu.

No minētās tiesību normas konstatējams, ka likumdevējs ir noteicis atšķirīgu vidējās apdrošināšanas algas aprēķināšanas kārtību gadījumā, ja personas ienākumi 12 kalendāra mēnešu periodā, kas ņemami vērā vidējās apdrošināšanas algas aprēķināšanai, ir bijuši atšķirīgi. Proti, šādā gadījumā vidējās apdrošināšanas algas aprēķina periodā netiek ieskaitīti tie divi kalendāra mēneši, kuros apdrošināšanas iemaksu alga ir bijusi vislielākā un vismazākā. Tādējādi mēneša vidējā apdrošināšanas iemaksu alga tiek aprēķināta, minēto desmit mēnešu apdrošināšanas algas summu dalot ar desmit. Savukārt dienas vidējā apdrošināšanas alga tiek noteikta, iegūto mēneša apdrošināšanas algu reizinot ar divpadsmit un iegūto summu (apdrošināšanas algu summu par 12 mēnešiem, kas izlīdzināta attiecībā pret mēnesi, kurā apdrošināšanas iemaksu alga ir bijusi mazākā un lielākā) dalot ar šo divpadsmit mēnešu periodā esošo darbdienu skaitu, par kurām ir veiktas (bija jāveic) apdrošināšanas iemaksas (neieskaitot dienas, kurās persona nav bijusi pakļauta apdrošināšanai bezdarba gadījumam). Turklāt skaitļi desmit un divpadsmit šajā formulā ir konstanti lielumi.

[12] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu. Tiesa konstatē, ka pieteicēja ir samaksājusi valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā *(lietas 32.lapa)*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.-251.pantu, 254.panta pirmo daļu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt /pers. A/ pieteikumu.

Uzlikt par pienākumu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot /pers. A/ labvēlīgāku administratīvo aktu – pārrēķināt piešķirto bezdarbnieka pabalstu par laika periodu no 2015.gada 27.janvāra līdz 26.oktobrim, vidējai iemaksu algai nepiemērojot obligāto iemaksu objekta maksimālā apmēra ierobežojumu.

Uzlikt par pienākumu atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātajai iestādei Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai **atlīdzināt** /pers. A/, personas kods /personas kods/, dzīvojošai /adrese A/, samaksāto valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā.

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu pārējā daļā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese R.Migla